

Keuzedelen Duits in de beroepscontext

Paul Marcelis, Rindern, 23 april 2018

Wat is de Lerende Euregio?

www.lerende-euregio.com

September 2012. Lerende Euregio organiseert conferentie in Kleef:
„Versterk het onderwijs in de Duitse taal en cultuur in het MBO“

'Vak Duits moet blijven'

De Gelderlander 13 NOV. 2013

Het vak Duits mag voor het middelbaar beroepsonderwijs niet verloren gaan, zeggen burgemeesters in Oost-Nederland.

door Rob Jaspers

NIJMEGEN - De Nijmeegse burgemeester Hubert Bruls heeft het initiatief genomen om het vak Duits voor het regionaal onderwijs te behouden.

Hij heeft een brandbrief opgesteld en naar alle burgemeesters in de grensregio's gestuurd, van Maastricht tot Groningen. De helft van de burgemeesters heeft al positief gereageerd. Bruls verwacht de komende weken nog

meer steun te ontvangen

Bruls is zeer bezorgd over de positie van het Duits in het onderwijspakket van de mbo-instellingen. Vanaf 2014 verdwijnt het Duits als verplicht vak voor tal van mbo-opleidingen. In de kwalificatie-eisen voor veel onderwijsobjecten wordt straks veel sterker de nadruk gelegd op Engels en taal en rekenen.

Bruls vindt de afnemende aandacht en inzet voor de Duitse taal 'dramatisch'. Hij wijst op de enor-

me economische potentie van het Duitse achterland voor de Nederlandse grensregio's. Nederland verdient zelfs 30 procent van zijn inkomen in Duitsland.

Bruls benadrukt bij zijn actie dat 50 procent van de jongeren een mbo-opleiding volgt. „Roc's zijn de grootste leverancier van vakkrachten. Als die jongens en meisjes straks geen Duits meer kunnen spreken en schrijven dan is dat een zeer slechte zaak.”

Bruls wil de petitie straks onder

“ Als die jongens en meisjes straks geen Duits spreken is dat een slechte zaak

Hubert Bruls, burgemeester

de aandacht van de landelijke politiek brengen.

Ook binnen de Gelderse roc's broedt het als het gaat om het vak Duits. Ze vinden dat zeker in de grensregio's het vak Duits standaard in de onderwijsprogramma's hoort. Samen met het Goethe-instituut en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen is er ook al een 'alternatief lesprogramma' ontwikkeld. Een lesaanbod waarvoor studenten vrijwillig kunnen kiezen.

Eind november kaarten de Gelderse roc's de benauwde positie van het Duits aan op een landelijke vergadering van alle roc-instellingen. De insteek is een actie richting 'Den Haag', waarbij aan de minister gevraagd zal worden het vak Duits overeind te houden.

2014:

Oprichting Werkgroep Duits in het MBO

Duits in het MBO. Doelstellingen:

- Primaire doelstelling is om de positie van het vak Duits in de nieuwe kwalificatiedossiers vanaf 2014 te verbeteren
- Het onderwijs in de Duitse taal en cultuur in het MBO moet krachtig gestimuleerd worden: innovatief en in de beroepscontext
- Een eenduidige certificering voor vaardigheden Duitse taal en cultuur voor het MBO
- Er moet een samenwerking tot stand komen tussen ROC's bij de versterking van de positie van Duits vanuit het regionale, het economische en het arbeidsmarktperspectief

Drie centrale speerpunten

- Het ontwikkelen en onderhouden van goede keuzedelen 'Duits in de beroepscontext' A2 en B1
- Stimuleren van het ontwikkelen van hoogwaardig beroepsrelevant materiaal voor onderwijs in de Duitse taal en cultuur: <http://duitsMBO.nl>
- Ontwikkelen van een examensystematiek met een eenduidige kwaliteitsstandaard en een hoog civiel effect in samenwerking met de internationaal erkende autoriteit: het Goethe Institut.

De keuzedelen Duits in de beroepscontext

- **Keuzedeel DidB** wordt afgesloten binnen kaders van wet- en regelgeving.
- **ERK als uitgangspunt.** De inhoud van dit keuzedeel Duits is gebaseerd op het document Referentiekader Moderne Vreemde Talen (MVT) in het mbo.
- Er is voor gekozen om de inhoud van deze documenten als uitgangspunt te nemen en zoveel mogelijk in stand te houden. Dit vanwege de herkenbaarheid, status, transfermogelijkheden en mogelijkheden voor (internationale) certificering.

Keuzedelen Duits in de beroepscontext

- In de keuzedelen algemene beschrijving van de beroepscontext
- Nadere invulling van het KD in 21 uitwerkingen gericht op inkleuring naar beroepscontexten, zie <http://DuitsMBO.nl>

Goethe-Institut

- Vanaf 2016 is samenwerking gezocht met het Goethe-Institut Amsterdam
- Juni 2017: bezoek aan het Goethe-Institut München. Dit heeft geleid tot een samenwerkingsovereenkomst en de oprichting van een Stichting 'Duits in de Beroepscontext'.
- Examens Keuzedeel Duits worden ontwikkeld in samenwerking met het Goethe-Institut

Kenmerken van de examensystematiek Duits in de beroepscontext

- Gemeenschappelijk eigendom ligt bij het Goethe Instituut en de stichting *Duits in de beroepscontext*
- Organisatie moet geschikt zijn voor het afnemen van examens op grote schaal
- Adaptieve exameninstrumenten
- Gericht op het examineren van keuzedelen. Tevens onderzoeken wij de mogelijkheden om in de toekomst de taalvaardigheden in profieldelen van kwalificatiedossiers te examineren
- Afname van examens gebeurt in de deelnemende ROC's
- Streven is, dat de kosten per leerling voor het gehele examen beperkt blijven tot 35 euro

De examensystematiek kent drie exameninstrumenten

- Een online digitaal examen voor de vaardigheden lezen en luisteren
- Een schrijfexamen
- Een examen Spreken en Gesprekken voeren

Het certificaat draagt de vermelding: *Duits in de beroepscontext/ Deutsch für den Beruf Niederlande* en is voorzien van het Goethe-keurmerk.

Noodzaak Stichting

- Het „klassieke“ Goethe certificaat is niet geschikt voor toepassing in het MBO want:
 - De examenopgaven zijn niet geschikt voor de MBO student
 - De twee vestigingen van het Goethe instituut in Nederland hebben niet de capaciteit om het beoogde aantallen examens uit te voeren. De uitvoering gebeurt daarom door de deelnemende ROC's zelf, onder toezicht van de Stichting/het GI
- Gevolg: er diende een bijzondere variant van het Goethe-examen te worden ontwikkeld. Daartoe moeten juridisch bindende afspraken gemaakt worden over afnamecondities, wederzijdse verplichtingen en kwaliteitsborging
- De Stichting is opgericht om als contractpartner van het Goethe Institut e.V. en ROC's op te treden

Noodzaak Stichting

- De Stichting heeft samenwerkingsovereenkomsten gesloten met de CvB's van 15 ROC's. Deze CvB's zien het belang voor hun studenten van het verwerven van een internationaal erkend certificaat Duits.

De online digitale test lezen en luisteren: Goethe Pro

- Lees- en Luistervaardigheden worden online getest
- Duur: niet genormeerd, in de praktijk 30 – 90 minuten
- Glijdende beoordelingschaal A1 – C2
- Afname onder gecontroleerde examenomstandigheden op het deelnemende ROC

Het examen Schrijven A2 B1

- Duur: 40 minuten
- Twee onderdelen: een reactief + een productief
- Glijdende beoordelingsschaal A1 - A2 - B1
- Schrijftesten hebben een breed beroepsgericht karakter: bedrijfsprocessen
- Vanaf 2018 zijn diverse varianten van de schrijftoetsen beschikbaar, ingekleurd naar uiteenlopende beroepsgroepen

Het examen Spreken A2 - B1

- Duur 20 minuten
- 4 opgaven:
interactief / productief / interactief / interactief + productief.
- Glijdende beoordelingsschaal A1 - A2 - B1
- Opgaven sluiten zo goed mogelijk aan op het beroepsprofiel van de kandidaat, of op voor het beroep relevante taalhandelingen
- Examen gebeurt volgens een standaardprotocol door 2 gecertificeerde assessoren
- Vanaf 2018 zijn diverse varianten van spreektoetsen beschikbaar, ingekleurd naar uiteenlopende beroepsgroepen

Resultaten

- Onze examensystematiek: A2 is alle vaardigheden minimaal op A2, B1 is alle vaardigheden minimaal op B1. Een hogere score dan B1 is op dit moment niet mogelijk, omdat alleen passieve vaardigheden tot hoogste niveau gemeten worden.

We ontwikkelen een adapter om te komen van een ERK-profiel van ons examen tot een beoordeling door de school:

- * In 2018: voor de keuzedelen
- * Zo mogelijk vanaf 2019 ook voor profieldelen en andere toepassingen (b.v. excellentieprogramma's)

De kandidaat krijgt twee certificaten / bewijzen

1. Score van Goethe Test Pro: adaptieve afname. Dit levert een score op voor de vaardigheden lezen en luisteren
2. Certificaat Duits in de beroepscontext met de scores op de onderdelen. Certificaat A2 óf B1: Gewaarmerkt certificaat

De kosten van deelname zijn:

- Een bijdrage (fee) per ROC van € 5.000 per jaar. Het kapitaal is nodig, om te zorgen dat de Stichting te allen tijde liquide is. De C.v.B's van de deelnemende scholen bepalen in samenspraak met het bestuur van de Stichting hoe hoog dit Stichtingsvermogen moet zijn: bij toereikende liquiditeit vervalt de jaarlijkse bijdrage. Dit geldt niet voor nieuwe scholen, zij betalen altijd een 'entreefee'.
- De eerste drie jaar komen de uitvoeringskosten ten laste van het netwerk "de Lerende Euregio"
- De assessorentraining kost € 350,- voor twee dagen inclusief verblijfkosten
- Per examen wordt een bijdrage van 35 € gevraagd. Dit is precies het bedrag dat de Stichting weer afdraagt voor de digitale Goethe Test Pro. Een herexamen GTP kost dit wederom 35 €. Aan een herexamen Schrijven of Spreken zijn geen kosten verbonden.
- Over een jaar weten we wat de totale kosten per examen zijn.

Modellsatz
Websites

Vragen?